

Innhold:

- **Ugrasssprøyting i frøenga**
- **Hvor dårlig kan enga være før vi gir den opp?**
- **Nordisk frøavlskonferanse i Grimstad**

Til alle frøavlere

Veksten er i gang, både i frøenga og i ugraset. I dette frønytt fokuserer vi blant annet på ugrassbekjempelse. Husk å sjekke temperaturkravene for de ulike midlene før du sprøyter.

Ugrasssprøyting i frøenga**Mot tofrøbladet ugras i grasfrøeng**

I grasfrøeng vil Starane XL være hovedmiddel mot tofrøbladet ugras, bruk opp i mot største dose 150 ml/daa. De fleste arter lar seg bekjempe greit med Starane XL. Dersom man sliter med rotugras, som åkertistel og åkerdylle, kan en full dose Primus (finnes hos Norgesfôr) eller Ariane S ha en viss effekt. Best er effekten dersom man sprøyter når rosettene har blitt store, 2-3 uker etter normal ugrasssprøyting. I Danmark er 100 ml pr. dekar av et MCPA-preparat godkjent i grasfrøeng fram til skyting. Ifølge rapport fra frøavlerturen til Danmark i 2010, så tror noen at sein sprøyting kan redusere spireevnen, men forsøk gjort av Bioforsk viste at hverken 100 eller 200 ml MCPA førte til redusert spireevne uansett sprøytetidspunkt. MCPA førte imidlertid til litt reduksjon av avlinga (timoteifrø). Norsk Frøavlerlag har søkt off-label tillatelse for bruk av MCPA i grasfrøeng mot åkertistel og åkerdylle. Inntil søknaden eventuelt blir godkjent kan en ikke bruke MCPA i grasfrøeng.

Mot tofrøbladet ugras i kløverfrøeng

I rød- og hvitkløver er det kun Basagran SG som kan benyttes mot tofrøblada ugras. Vurder behovet nøye. Midlet er dyrt (> 100 kr/daa) og effekten noe variabel, men husk også på at dersom det er viktig ugras i frøenga som blir bekjempet så koster ikke behandlingen mer enn 1-2 kg frø. Bruk 160 gr/daa så snart veksten er godt i gang, men det er **veldig viktig** å ha god temperatur ved sprøyting, minst 12 grader, og helst også god temperatur om natta.

Mot grasugras i grasfrøeng

Hussar OD, 10 ml/daa + 40 ml Mero/daa kan benyttes mot tunrapp i timotei, rødsvingel, sauesvingel, bladfaks, engrapp. Kun aktuelt der grasugras er et utbredt problem. Ikke bruk den om det er fare for frost etter sprøyting. I første års eng av timotei må den ikke benyttes i dersom enga er tynn, stressa av tørke eller plantene er svake. Dersom enga er i god vekst er det OK å bruke Hussar i 1. års eng nå. I eldre enger av timotei er det liten fare for skade. Det er viktig at behandlinga gjøres mens grasugrasplantene er små, dersom det er aktuelt å sprøyte bør det gjøres så snart en har gode værforhold. I timotei vil en utsatt sprøyting, eller delt dose (tidlig og 14 dager seinere), redusere risiko for skade.

Axial hadde off-label godkjennelse til 2015 mot markrapp og andre grasugras i bladfaks og blir søkt regodkjent etter nytt regelverk.

I engsvingel, rødsvingel, sauesvingel og raigras kan **Puma Extra** benyttes mot markrapp, knereverumpe (ikke fullgod effekt) og timotei etablert etter tidligere timoteifrøavl. Denne behandlingen er litt hard mot frøeng av engsvingel (kjenner ikke effekten i raigras, rødsvingel/sauesvingel) når den benyttes om våren i frøåret (det ideelle er høsten i gjenleggsåret), men når grasugrasproblemet er stort bør en likevel gjøre behandlingen. Vent til enga er i god vekst, og minst 10 cm høy. Benytt 50-100 ml/daa, 50 ml/daa blir litt for lite. I rødsvingel og sauesvingel er Agil eller Focus Ultra et bedre alternativ.

Mot grasugras i kløverfrøeng

Her kan velges Agil, Focus Ultra eller Select+Renol. Agil eller Focus Ultra foretrekkes dersom man har kveke på arealet, og det bør da sprøytes sent, ved kvekas 4-5blad-stadium. Effekten mot tunrapp blir da dårligere. Dersom hovedproblemet er tunrapp og andre grasarter, foretrekkes Select. Husk at Agil kan blandes med Basagran SG.

Kveke

For de som synes de har for mye kveke i kløverfrøenga eller rødsvingelen/ sauesvingelen vil det fortsatt være mulig å bekjempe den. 70 -150 ml Agil 100 EC eller 400-600 ml Focus Ultra er aktuelle midler og doser. Focus Ultra har noe høyere temperaturkrav i forhold til Agil.

Hvor dårlig kan enga være før vi gir den opp?

Etter hvert som plantene begynner å vise tegn til liv, er det lurt å ta en runde i frøenga, spesielt i 1. årsenga. De fleste steder har vinteren vært snill med enga, men allikevel bør du telle opp hvor mange planter du har pr kvadratmeter. Generelt bør en i grasfrøenger ha 50-100 planter/m², litt mindre for bladfaks og hundegras. I engkvein bør en ha noe flere planter. I rødkløver og hvitkløver er det ideelle 30-50 planter/m², men flekkvis kan vi tåle ned i 4-5 planter/m² om de er jevnt fordelt. Ta gjerne kontakt med din lokale frøavlsrådgiver hvis du er i tvil.

Invitasjon til Nordisk frøavlskonferanse

Det er nå mulig å melde seg på den nordiske frøavlskonferansen som vil bli avholdt i Grimstad og Vestfold i perioden 20. til 22. juni. Nedlasting av konferanseprogram og påmelding finner du ved å følge denne linken: <http://njf.nu/seminars/ny-calendar-event-4/?date=2016-06-20>

For norske frøavlere, som ikke ønsker å være med alle konferansedagene, vil det også være mulig å delta kun på enkeltdager ved å kjøpe dagpakker. Prisen pr. dagpakke (inkl. lunsj) er 1000,- kr pr dag. På tirsdagskvelden (21. juni) vil det også være anledning til å være med på båttur i Grimstad-skjærgården. Dette koster i tillegg 200,-.

Påmelding innen 1. juni (oppgi navn, adresse og telefonnummer) for dagpakker gjøres til elise.pedersen@nibio.no. Oppgi også hvilken dag du ønsker å delta, samt om du ønsker å være med på båtturen (ved deltagelse 21. juni). Konferansemiddagen på mandag kveld (20. juni) inngår ikke i dagpakke-ordningen. Faktura vil bli sendt ut etter påmelding.

Innleggene på konferansen vil være på nordisk eller engelsk (valgfritt språk for foredragsholderne). Som det framgår av programmet vil det i tillegg til foredragene bli omvisning i frøavlsfeltene på NIBIO Landvik tirsdag 21. juni, mens siste dag av konferansen (22. juni) er satt av til besøk hos frøavlere i Vestfold.

Vel møtt til lærerike frøavlsdager!

Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag	959 04 768
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissinger	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Stein Jørgensen	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	991 60 503